



**Institucijski projekti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2021.-2026.**

Naziv projekta
Dostojanstvo ljudske osobe u svjetlu kršćanskoga humanizma i povijesnoga svijeta
Strateško područje; naslov teme¹
SP: 3. Strateško područje: Kršćanski humanizam pred suvremenim antropološkim, etičkim, socijalnim i simboličkim izazovima NT (1): <i>Dostojanstvo ljudske osobe: ideja i pojam, temelji i izvori, veličina i vrijednost, svijest i duhovnost</i>
Voditelji projekta
Prof. dr. sc. Tonči Matulić – prof. dr. sc. Nenad Malović
Suradnici
S KBF-a: Doc. dr. sc. Martina s. Ana Begić Dr. sc. Ante Bekavac Izv. prof. dr. sc. Alojz Ćubelić Izv. prof. dr. sc. Ivan Dodlek Doc. dr. sc. Mislav Kutleša Prof. dr. sc. Nenad Malović Izv. prof. dr. sc. Franjo Podgorelec Dr. sc. Sanda Smoljo-Dobrovoljski Karlo Šimek, mag. theol., mag. psych. Prof. dr. sc. Danijel Tolvajčić Vanjski suradnici: Prof. dr. sc. Ana Borovečki, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Izv. prof. dr. sc. Roman Globokar, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani Prof. dr. sc. Dubravka Hrabar, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu Prof. dr. sc. Nenad Polgar, KBF Sveučilišta Karl-Franzens u Grazu

¹ Vidi *Strateški program znanstvenih istraživanja 2021. – 2026.*, 5. poglavlje, str. 49-92.

Doc. dr. sc. Odilon-Gbènoukpo Singbo, Hrvatsko katoličko sveučilište
Dr. sc. Marija Sertić, Hrvatsko katoličko sveučilište
Dr. sc. Tomislav Smiljanić, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove

Doktorandi:

Maja Golub Krajina, lic. theol., prof.
Anamarija Jukić-Ivandić, dipl. theol., prof.
Martina Marijanović, mag. theol., prof.
Mario Preden, lic. theol., prof.
Tea Vuglec Mijović, dipl. theol.

Trajanje projekta

2023.-2026.

Ukupan iznos troškova projekta Izvor financiranja (SuZg, KBF, NDS, HBK, Provincija...)

Predmnijevani iznos troškova istraživanja:

Izvori financiranja:

- potpore znanstvenim istraživanjima iz sredstava Sveučilišta u Zagrebu;
- potpore znanstvenim istraživanjima iz vlastitih sredstava KBF-a Sveučilišta u Zagrebu;
- drugi izvori

Sažetak

(metodologija istraživanja; ciljevi; očekivani rezultati)

Uvod

U svrhu dijaloškoga i interdisciplinarnog kritičkog suočavanja i vrednovanja suvremenih izazova u svjetlu cjelovitoga kršćanskog humanizma predlaže se sustavno istraživanje pod naslovom *Dostojanstvo ljudske osobe: ideja i pojam, temelji i izvori, veličina i vrijednost, svijest i duhovnost*.

Jedno od ključnih, ako ne i presudnih pitanja o čovjeku danas je ono o izvoru i temelju dostojanstva ljudske osobe koje misaona i praktička nastojanja iznova usmjerava na pitanja o podrijetlu, ustrojstvu, naravi, vrijednosti, identitetu i sudbini čovjeka kao jedinstvenoga živog bića na licu zemlje.

Navedena pitanja u kontekstu općega strateškog istraživanja *Kršćanski humanizam pred suvremenim antropološkim, etičkim, socijalnim i simboličkim izazovima* su nezaobilazna i nužna, budući da zahtijevaju produbljenija znanja i izoštreniju sliku ljudske osobe u svjetlu suvremenih biblijskih, filozofijsko-teoloških, prirodnoznanstvenih, biomedicinskih i socijalno-pravnih spoznaja i uvida. Kršćanski humanizam se oduvijek ponosio vlastitom cjelovitom vizijom ljudske osobe kao jedinstvenoga bića stvorenog na sliku Božju s kojim se Sin Božji u utjelovljenju neraskidivo sjedinio,

uzdignuvši ga na visoko dostojanstvo Božjeg djeteta. U tom kontekstu pojam cjelovitosti je odlučno isticao transcendentnu i duhovnu dimenziju ljudske osobe, dok su znanja i spoznaje o organskim, povijesnim, kulturalnim, socijalnim i pravnim dimenzijama ljudske osobe imali drugotnu ulogu, što je imalo za posljedicu održavanje brojnih činjeničnih i spoznajnih anakronizama u tumačenju i razumijevanju cjelovitosti ljudske osobe. Stoga je nužno istražiti i kritički preispitati činjenične i spoznaje anakronizme kako bi cjelovita vizija ljudske osobe zasjala u novome svjetlu kao nosiva ideja kršćanskoga humanizma.

Metodologija

Metodologija znanstvenih istraživanja teme *Dostojanstvo ljudske osobe: ideja i pojam, temelji i izvori, veličina i vrijednost, svijest i duhovnost* slijedit će zahtjeve četiriju kriterija obnove teologije prema *Veritatis gaudium*: kontemplacija i uvođenje u kerigmu; unutar-teološki dijalog; inter- i transdisciplinarnost; institucionalno povezivanje i suradnja:

- znanstveno istraživanje će se voditi zahtjevima metode humanističkih znanosti, ali i metoda drugih uključenih znanstvenih područja, vodeći pritom računa o praktičkim i pastoralnim zahtjevima misijske preobrazbe Crkve i nove evangelizacije;
- znanstveno istraživanje će se voditi zahtjevima unutar-teološkog dijaloga kako bi se tema teologijski istražila i predstavila što je moguće cjelovitije u okrenutosti prema suvremenim zahtjevima obnovljenoga navještaja evanđelja onima koji tvrde da vjeruju a žive kao da Krista nema;
- znanstveno istraživanje će se voditi zahtjevima interdisciplinarnog dijaloga i transdisciplinarne suradnje kako bi podvučena ideja cjelovitosti bila što vjerodostojnije predstavljena;
- znanstveno istraživanje će nastojati razvijati unutar-institucionalnu i među-institucionalnu suradnju kako bi pretpostavljeni interdisciplinarni dijalog i transdisciplinarna suradnja dobili konkretnu potvrdu i oblik u svrhu stjecanja produbljenijih znanja i izoštrijenije slike cjelovitosti ljudske osobe pred suvremenim redukcionističkim, dekonstrukcionističkim i transhumanističkim izazovima.

Ciljevi

Opći cilj znanstvenih istraživanja teme *Dostojanstvo ljudske osobe: ideja i pojam, temelji i izvori, veličina i vrijednost, svijest i duhovnost* tiče se interdisciplinarnoga produbljivanja antropoloških dimenzija na različitim područjima i to uzlazno:

- medicinska (organska) antropologija;
- kulturalna (socijalna) antropologija;
- filozofijska antropologija;
- moralna antropologija;
- teologijska antropologija;
- biblijska antropologija.

Posebni ciljevi znanstvenih istraživanja su:

1. biomedicinsko, filozofijsko-teologijsko i biblijsko istraživanje te tumačenje i razumijevanje ideje, pojma i ustrojstva ljudske osobe s glavnim naglaskom na istraživanje prirodnoga podrijetla čovjeka, organskog ustrojstva čovjeka, stvaranja čovjeka na sliku Božju, ljudske naravi, realnoga ustrojstva čovjeka te smisla i značenja identiteta „biti čovjek“;
2. filozofijsko-teologijsko istraživanje te tumačenje i razumijevanje izvora i temelja ljudskoga dostojanstva u svjetlu suvremenih tehničkih i biotehničkih izazova koji se konfiguriraju oko ideja stvaranja i proizvodnje, identiteta i različitosti, prirodnosti i kiborgizacije, cjelovitoga humanizma i transhumanizma;
3. etičko i socijalno-pravno istraživanje te tumačenje i razumijevanje ljudskoga dostojanstva u kontekstu suvremene kulture ljudskih prava i sloboda, autonomije i rodnih identiteta;
4. etičko i bioetičko istraživanje te tumačenje i razumijevanje pojma odgovornosti i razvijanje humanističkoga etosa utemeljenog na cjelovitosti ljudske osobe i ljudskoga dostojanstva u svrhu zaštite i promicanja ljudskoga dostojanstva i ljudskih prava u različitim crkvenim i svjetovnim djelatnostima: u vjeronauku i katehezi, u odgojno-obrazovnim ustanovama, u javnom i političkom djelovanju, u kanonskom i civilnom pravnom sustavu, u civilnome društvu.

Očekivani rezultati

Rezultati istraživanja teme *Dostojanstvo ljudske osobe: ideja i pojam, temelji i izvori, veličina i vrijednost, svijest i duhovnost* ogledat će se u sljedećemu:

- u izradi specijalizirane bibliografije na osnovama kontinuiranog istraživanja relevantne domaće i strane literature o istraživanoj temi;
- u pisanju i objavljivanju pojedinačnih i zajedničkih znanstvenih radova;
- u sudjelovanju na domaćim i međunarodnim znanstvenim simpozijima i skupovima s diseminacijom osobnih rezultata istraživanja;
- u organizaciji povremenih okruglih stolova i radnih skupina s javnim raspravama o tijeku i rezultatima istraživanja;
- u pripremi i organizaciji međunarodnoga znanstvenog simpozija u svrhu predavljanja rezultata istraživanja i razmjene ideja s međunarodnim sudionicima;
- u objavi zbornika radova simpozija s istraženom i usustavljenom bibliografijom.

Istraživanje teme *Dostojanstvo ljudske osobe: ideja i pojam, temelji i izvori, veličina i vrijednost, svijest i duhovnost* može također rezultirati prijedlogom i prijavom kompetitivnoga znanstveno-istraživačkoga projekta.

Ključne riječi

Ljudska osoba, ljudsko dostojanstvo, slika Božja, kršćanski humanizam, cjeloviti humanizam

Ostvareni rezultati